

ББК 6я43
УДК 30(063)
С 90

С 90 Суспільні науки: історія, сучасність, майбутнє: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 6-7 травня 2016 року). – Київ: ГО «Київська наукова суспільнознавча організація», 2016. – 104 с.

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

ББК 6я43
УДК 30(063)

© Київська наукова суспільнознавча організація, 2016

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІСТОРИЧНИХ НАУК

Бирко П. В. ЗМІ У ГІТЛЕРІВСЬКІЙ НІМЕЧЧИНІ	5
Білокінь О. В., Дзима В. В. ІСТОРІЯ ТАРАСОВОЇ ГОРИ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ПОСТУПУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	9
Олійський В. О. ПІДГОТОВКА ДО ВИЛУЧЕННЯ ЦЕРКОВНИХ ДЗВОНІВ НА ТЕРИТОРІЇ СУМЩИНИ	14
Пархоменко Ю. М., Шаматова А. Р. РЕФОРМИ МАРІЇ-ТЕРЕЗІЇ У ЧЕХІЇ	18
Поливач М. А. АКАДЕМІК УАСГН П. Д. ПШЕНИЧНИЙ У СПОГАДАХ СВОГО УЧНЯ К. С.-Г. Н. І. М. БЕРЕЗЮКА	23
Смілянecь (Коваль) С. В. ПОСТСОЦІАЛІСТИЧНА ПОЛЬЩА: ВЗАСМОДІЯ З УКРАЇНОЮ	26
Федюк М. О. ПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЮДОВІКА XIV	29
Фощан Я. І. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ГРУЗІЇ У ХХІ СТОЛІТТІ: УСПІХИ, НЕВДАЧІ, СПОДІВАННЯ	31

НАПРЯМ 2. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІОЛОГІЇ

Воробйова Л. С. ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ЗМІНИ В ОСВІТІ ЯК ВИКЛИК СУЧАСНОСТІ	36
Нікітіна В. В. РЕКЛАМНО-ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ: ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ	38
Сідей Я. М. СОЦІОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ, ЇЇ ЕТАПИ	42

НАПРЯМ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФІЇ

Баласанян П. И. УЧЕНИЕ О ЧЕЛОВЕКЕ В ФИЛОСОФИИ ШИЛЛЕРА	47
Бурый А. Р. МИСТЕЦТВО ЯК МІМЕЗИС	48

Суспільні науки: історія, сучасність, майбутнє

МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
6-7 травня 2016 р.

Київська наукова
суспільнознавча
організація

КИЇВ 2016

ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВИХ ЦІННОСТЕЙ – ВЕКТОР РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Формування духовно розвиненої особистості було надзвичайно актуальним питанням протягом усіх минулих століть, що не змінилося й сьогодні. Принципи, думки, звички, неприязні, уподобання – інтегральна картина поглядів людини на світ зумовлює екологію її душі, від якої залежить вся об'єктивна реальність. Вектором, що визначає діяльність людини, є сукупність життєво важливих для неї понять – цінностей. Загострення глобальних проблем сучасності й інтернаціоналізація суспільного життя вимагають від нас не тільки ментального прийняття справжніх моральних ідеалів, а й упровадження їх у своїх вчинках, реалізації в динаміці, дії. Дана проблема торкається перш за все носіїв майбутньої якісно оновленої культури – сучасної молоді, яка є невід'ємною частиною навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах. Тож проблема ціннісних орієнтацій сучасної молоді є без перебільшення злободенною, такою, що потребує детального вивчення.

Кризовий етап життя у всесвітньому масштабі та процес переоцінки цінностей, який відбувається сьогодні у суспільстві, привернули увагу не тільки педагогів, але й філософів та психологів до аксіологічної проблематики. Так, аспекти формування життєвих цінностей аналізувались у працях М. М. Бережного, М. П. Бочарова, А. А. Гусейнова, В.П. Давидова, Л. М. Єгорової та Н. С. Загорської. Життєві цінності під призвою теоретичних засад психології розглядали Б. С. Братусь, С. А. Клімов, В. Б. Швірков. Педагогічні аспекти формування життєвих цінностей вивчали О. М. Рудіна, Г. І. Сорока, Ю. Г. Стежко, І. Г. Тараненко й Т. С. Сохаська [3, с. 72].

Саме слово «цінність» на сьогодні є одним із найуживаніших в ЗМІ, усних виступах діячів культури, літератури, політики – майже усіх сферах діяльності людини. Під терміном «цінність» мають на увазі багато чого: це і мистецтво, і демократія, і ринкова економіка, і християнські заповіді, і багатоманітні утопічні ідеали; перелік зазвичай поповнюється більш звичними для нас матеріальними здобутками. А чим же є цінність насправді?

Людина є міра всіх речей, справедливо стверджував давньогрецький філософ – софіст Протагор, але інструментом виміру, мірилом виступають цінності. Поняття цінність – ідеал, мета, спрямованість. Світ цінностей – світ належного. Цінність – будь-яке матеріальне або ж ідеальне явище, яке має значення для окремої людини чи суспільства в цілому, заради якого кожен окремий індивід діє, витрачає сили й у більш масштабному розумінні – крокує життям. Цінності – значимість явищ і предметів реальної дійсності з погляду їх відповідності або невідповідності потребам суспільства або окремої особистості, моральні та естетичні вимоги, які виробила загальнолюдська культура. Життєві цінності – це властиві тій або іншій культурі уявлення про те, до чого слід прагнути. Успіх, святість, багатство, свобода, слава, любов – все це приклади загальноприйнятих, зрозумілих людині з найвіддаленіших куточків нашої планети цінностей. Життєві цінності – це духовні орієнтири, які задають загальну стратегію поведінки людини в суспільстві [4, с. 145].

Цінності забезпечують регуляцію поведінки людини не ситуативно, а узагальнено, їх неможливо завчити, а необхідно усвідомити і внутрішньо сприймати. Оперуючи цінностями та своїми уявленнями про них, людина може оцінити ті чи інші явища суспільного життя. Щоб задовольнити свої потреби, ми перш за все повинні оцінювати світ навколо себе, його окремі аспекти, зв'язки, уявлення про бажане. Для цього важливо використовувати певні абстрактні критерії, оцінки, які поступово складаються у пазл – життєві цінності.

Різним людям притаманні різні системи цінностей, вони можуть проявлятися в наступному:

- відмінність в розумінні, трактуванні, інтерпретації тих чи інших життєвих цінностей;
- ряд цінностей, які є характерними для однієї людини, можуть бути відсутніми у іншій;
- різниця в ієрархії цінностей у різних осіб.

Ми, звичайно, приймаємо найрізноманітніші цінності і позиції, часто нелогічні й досить суперечливі. На жаль, на сьогодні психолого-педагогічна й філософська література не в змозі задовольнити допитливість дослідників і детально розповісти про механізми формування цінностей. Можна лише вивести кілька найзагальніших принципів і стверджу-

вати, що ймовірність визнати ту чи іншу цінність і виробити ту чи іншу позицію залежить від:

- віку людини;
- належності тій же цінності або позиції оточуючих його людей;
- довіри до носіїв даної цінності та позиції;
- відповідності даної цінності іншим цінностям цієї людини;
- подібності позицій всіх, з ким вона спілкується;
- впевненості в собі;
- твердості переконань;
- послідовності, в якій приймаються цінності і виробляються позиції.

Всі люди, як правило, мають схожий набір цінностей, але в залежності від культурної приналежності може змінюватися їх ієрархія. Різниця в ієрархії цінностей характерна для культур різних соціальних класів, прошарків, груп. Звідси й складність вивчення життєвих цінностей: пріоритетні для людини системи постійно трансформуються, кардинально перероджуються у зв'язку із тими змінами, що відбуваються у сучасному суспільстві, у світі.

Життєві цінності володіють яскраво вираженою культурною специфікою: те, що цінне для одного суспільства, не обов'язково має бути цінністю в іншому. Культурна специфіка може виявлятися в особливостях ієрархії цінностей, властивих тому чи іншому суспільству. Так, цінність життя – це приклад універсальної цінності. Немає жодної культури, яка заперечувала б життя і прагнула до смерті. Проте не у всіх культурах цінність життя займає однакове положення в ієрархії цінностей. Для стародавнього грека заслужити добру славу означало більше, ніж зберегти життя. Для індійського йога життя – це ілюзія, затьмарений сон, від якого потрібно прокинутися. Для християнського подвижника, ченця або мирянина земне життя – тільки пролог перед вічним життям, а відтак – автономної цінності не має.

Цінності загалом – це бажаний, найкращий стан для даного соціального суб'єкта, стан соціальних зв'язків, принципів і практик соціальних взаємовідносин, критеріїв оцінки реальних явищ. Вони визначають стратегію цілеспрямованої діяльності, тим самим регулюючи соціальні взаємодії. Цінності генерують ідеали, орієнтують людину в безперервноплинному середовищі, спонукають до дій. У житті сучасного прогресивного суспільства їм належить роль своєрідних центрів управління поведінкою людей.

Отже, узагальнивши, дістанемо екстракт – сутність поняття «життєві цінності»: термін позначає все те, що почуття людей прагнуть визнати найвищим над усім, і до чого можна ставитися з непідробною повагою, визнанням, пошаною.

Література:

1. Пішун С. Г. Характеристика специфіки дозвілля молоді // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: Збірник наукових праць / С. Г. Пішун. – Київ – Житомир: Видавництво ЖДУ, 2004. – Кн. I. – С. 319-323.
2. Рудіна О. М. Організація педагогічного процесу в навчальних закладах нового типу // Освіта і управління. – Т.3. – № 2. – 1999. – С. 146-147.
3. Стежко Ю. Г. Цінності та оцінки у виховному процесі / Ю. Г. Стежко // Наукові записки. – Випуск 28. – Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2000. – С. 72–75.
4. Таган М. С. Філософська теорія цінностей / М. С. Таган. – Санкт-Петербург: Петрополіс. – 205 с.

Шедяков В. Е., кандидат экономических наук,
доктор социологических наук, независимый исследователь
г. Киев, Украина

СОЦИОЛОГИЯ УПРАВЛЕНИЯ В ТРАНСФОРМАЦИОННЫЙ ПЕРИОД

Времена сжатых трансформаций включают осуществление кардинальных, парадигмальных скачков. Таковым стало, например, порождение человека и формирование им культурно-цивилизационных миров. Сейчас человечество вошло в очередной период открытия для себя новых горизонтов жизнеустройства и социокультурного порядка, механизмов обеспечения безопасности и развития ойкумены. При этом, с одной стороны, альтернативы слишком радикальны, с другой, – и слабые воздействия в точке бифуркации могут оказаться решающими [1-3]. Особое место в де-

